

ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

2025/2026. – ORSZÁGOS DÖNTŐ

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ ÉS JAVÍTÓKULCS

A feladatok legkisebb, önállóan értékelhető elemeit, azaz az itemeket a magyar ABC kisbetűivel jelöltük. Az itemek már nem bonthatók fel további részteljesítményekre, ezért azok csak kétféleképpen értékelhetők, minősíthetők:

- a versenyző helyesen oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item megoldott, vagy
- a versenyző hibásan vagy nem oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item nem megoldott.

Az első esetben az item betűjelét karikázza be, második esetben húzza át!

1. Válaszolj a kérdésekre! (A) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt Amália</i> (B) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i>	a1	Nem megoldott feladatelem.
	b1	Megoldott feladatelem.
	1/2	Egy pont a kettőből.

1. Válaszolj a kérdésekre! (A) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt</i> (B) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i>	a2	Nem megoldott feladatelem.
	b1	Megoldott feladatelem.
	1/3	Egy pont a háromból.

Egy-egy item akkor és csakis akkor tekinthető jól megoldottnak, ha a versenyző válasza, megoldása megegyezik vagy ekvivalens a javítási útmutatóban a feladatelemnél megadott megoldással.

1. feladat

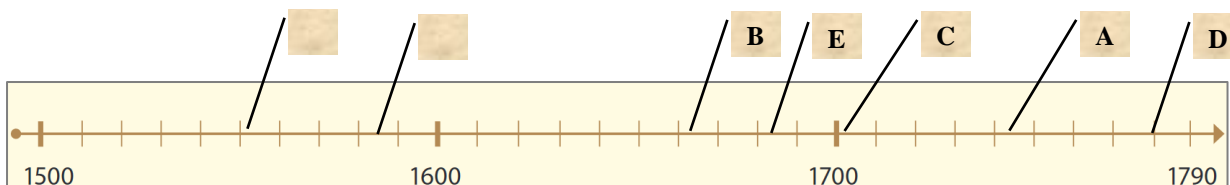
Francia Királyság (1492-1792)	Angol Királyság (1492-1707)	Egyesült Államok	Hollandia
<p> ☒ A) II. Fülöp ☐ B) Mazarin ☐ C) intendánsok ☐ D) királyfogó postamester </p> <p style="text-align: center;"> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="6"/> </p>	<p> ☐ A) gavallérok és kerekfejűek ☐ B) F. Drake ☒ C) Nagy Katalin ☐ D) Morus Tamás </p> <p style="text-align: center;"> <input type="text" value="4"/> <input type="text" value="8"/> </p>	<p> ☒ A) egykamarás törvényhozás ☐ B) versailles-i béke ☐ C) Bill of Rights ☐ D) Benjamin Franklin </p> <p style="text-align: center;"> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="9"/> </p>	<p> ☐ A) Alba herceg ☐ B) koldustarisznya mozgalom ☐ C) polgári állam ☒ D) merkantilista gazdaságpolitika </p> <p style="text-align: center;"> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="7"/> </p>

Az áthúzott betűjelek és a négyzetek egy-egy itemet jelölnek föntről lefelé és balról jobbra haladva. Minden helyesen áthúzott betű és beírt számjegy 1 pont. Ha egynél több betűjel van áthúzva, az item értéke 0 pont. A számok négyzetbe való beírásának sorrendje a táblázat celláján belül irreleváns.

összesen: 12 pont

2. feladat

A) II. Frigyes porosz király	↔	a) Mária Terézia	- 1 pont
B) Köprülü Ahmed	↔	b) Montecuccoli	- 1 pont
C) I. Lipót	↔	c) XIV. Lajos	- 1 pont
D) G. Washington	↔	d) III. György	- 1 pont
E) Kara Musztafa	↔	e) Sobieski János	- 1 pont

A B-D betűk négyzete az f)-j) item. Minden helyesen és csak oda beírt betűjel 1-1 pont. Kisbetűk használata nem ront a megoldáson.

összesen: 10 pont

3. feladat

állítás	igaz	részben igaz	nem igaz
a) A gyalui egyezmény előbb volt, mint a speyeri szerződés, de később, mint a váradi szerződés	X		
b) I. Erzsébet később uralkodott, mint VIII. Henrik, de előbb, mint II. Jakab.	X		
c) Mazarin előbb volt miniszter, mint Richelieu, de később, mint Colbert.		X	
d) Szinan nagyvezír nem a török kiűzésének idején harcolt Magyarországon, de ott volt a khalebergi csatában.		X	

Minden helyesen és csak oda beírt „X”- betű 1 pont.

összesen: 4 pont

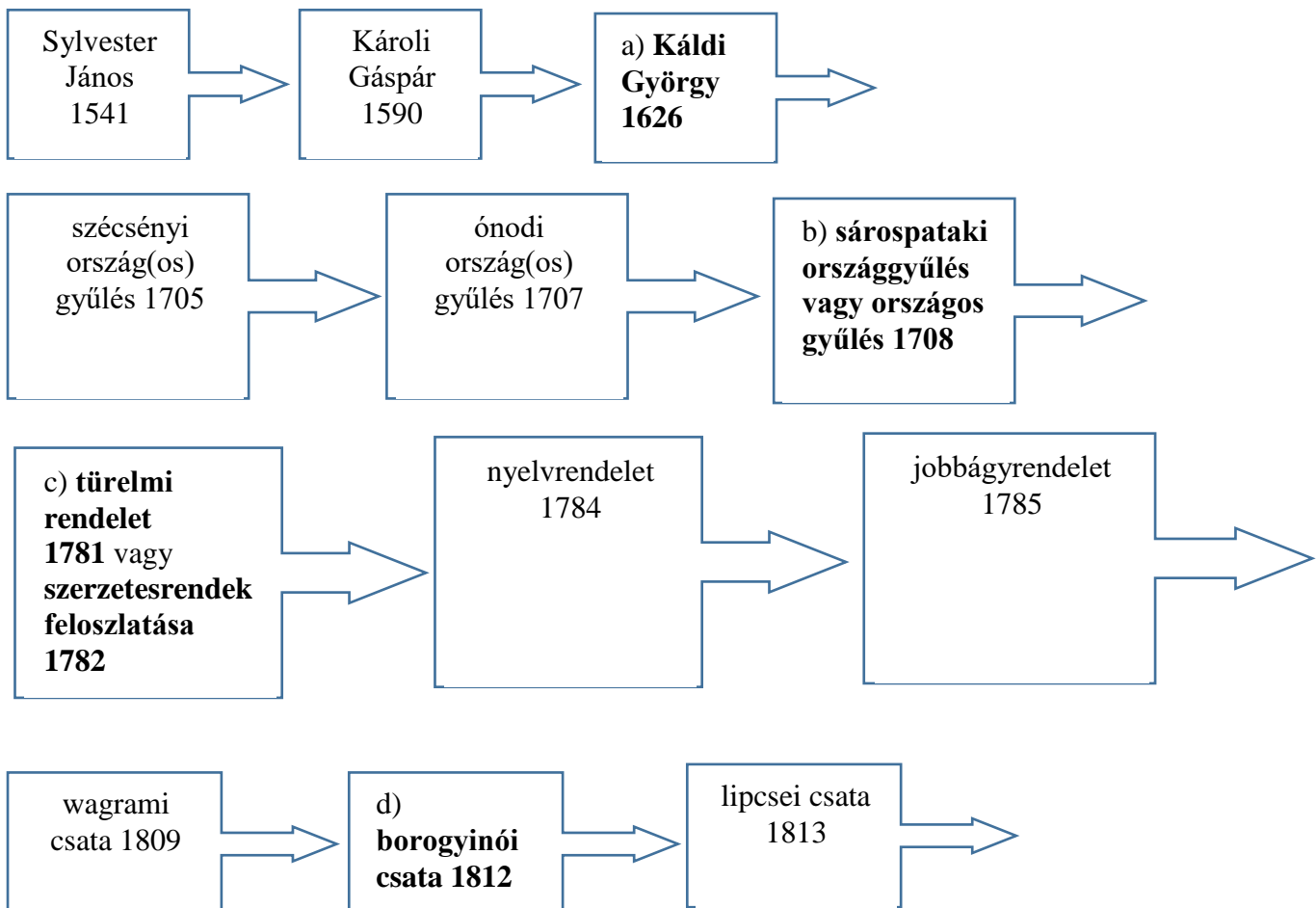
4. feladat

felvilágosult abszolutizmus	polgári állam
a) A, C, K, M	b) B, F, L O
forradalom és „forradalom”	kapitalista gazdaság
c) D, E, N, P	d) G, H, I, J

Az itemek táblázatcellánként értelmezhetők. 4 helyesen beírt betűjel esetén 2 pont, három helyesen beírt betűjel esetén 1 pont adható. Ha a tanuló 4-nél több betűjelet írt egy cellába, megoldása 0 pontot ér akkor is, ha egyébként a jó megoldások is szerepelnek! Ha egy betűjel több helyen is szerepel egyik helyen sem fogadható el! Kisbetűk használata nem ront a megoldáson. A betűk cellákba való beírásának sorrendje irreleváns.

összesen: 8 pont

5. feladat

Egy item csak akkor megoldott, ha „esemény” és az évszám is helyes! Ez esetben az item értéke 1 pont. A helyesírás nem ront a megoldottságon. A c) itemnél türelmi rendelet helyett elfogadható a vallási rendelet és az egyházi is.

összesen: 4 pont

6. feladat

- Pragmatica Sanctio
- hétéves háború
- úrbéri rendelet
- mádэфalvi vérengzés

a) **3**

- brezáni kiáltvány
- unitus egyház létrejötte
- Fiume hazánkhoz kerül
- Fulton gőzhajója

a) **2**

- bécsi béke
- Eger a töröké lesz
- I. Erzsébet halála
- Bethlen Gábor fejedelem lesz

c) **4**

- angol polgárháború vége
- XIV. Lajos halála
- 30 éves háború vége
- XVI. Lajos halála
- II. Lajos halála

a) **2**

Minden helyesen megoldott ítem 2 pontot ér.

összesen: 8 pont

7. feladat

a) Udvari Haditanács - 1 pont

b)

A, F

B, H

C, G

D, I

 - max. 3 pont

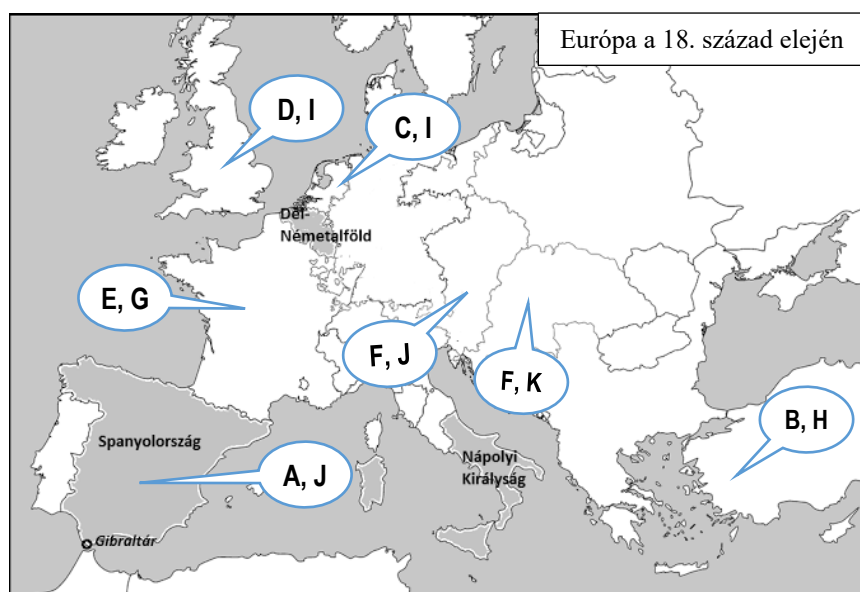
4 helyes pár esetén **3 pont**, 3 helyes pár esetén **2 pont**, 2 helyes pár esetén **1 pont** adható! Tetszőleges négyzetbe írhatók a párok, a négyzetekbe belül a betűjelek sorrendje irreleváns. Kisbetűk használata nem ront a megoldáson!

c) helytartótanács - 1 pont

d) - 1 pont Csak a betűjel karikázása esetén megoldott az item! Ha a tanuló más módon jelezte a megoldást, az nem elfogadható!

összesen: 6 pont

8. feladat

Az itemek buborékként értelmezhetők és tetszőleges sorrendben pontozhatók. Az itemek csak mindkét betű helyes beírása esetén megoldottak. Ez esetben értékük 1 pont. A betűk beírásának sorrendje irreleváns. Csak egy vagy kettőnél több betű beírása esetén az item nem megoldott. Kisbetűk használata nem ront a megoldottságon.

Figyelni kell a javítás során az utasításban foglaltakra: aláhúzott betűket csak kétszer lehet felhasználni, ugyanolyan pár nem lehet két buborékban! Ezek megsértése esetén egyik item megoldása sem fogadható el, de a fenti

megoldáson kívül is pontot érhet egy – egy item, ha az a feltételeknek megfelelő (pl.: Franciaországhoz: I, J vagy I, G vagy G, J vagy E, J, vagy E, I Spanyolország esetén: A, I vagy J, I vagy Törökország esetén B, I vagy H, I

összesen: 7 pont

9. feladat

a) - 1 pont

b) - 1 pont

c) - 1 pont

d) - 1 pont

összesen: 4 pont

10. feladat

fogalom betűjele	idézet sorszáma	két kép sorszáma
a) A)	3	13,18
b) B)	5	9, 17
c) C)	6	15, 20
d) D)	7	8, 10
e) E)	1	14,16
f) F)	2	12,19

Az itemek soronként értelmezhetők. Egy item akkor megoldott, ha mindhárom szám szerepel a sorban, és csak az a három szám van beírva! Ez esetben az item értéke 2 pont. Minden más esetben az item értéke 0 pont.

összesen: 12 pont

11. feladat

város neve	állítás sorszáma	térkép betűjele
Sárospatak	5	P
Bécs	8	A)
Pozsony	1	B)
Buda	10	H)
Kassa	6.	K
Nagyszében	7.	N
Gödöllő	9.	I
Fertőd	4.	D
Temesvár	2.	O)
Trencsén	3.	C

Az itemek soronként értelmezhetők. Egy item akkor megoldott, ha a minden hiányzó adat helyesen be van írva és csak az van beírva! Ez esetben az item értéke 1 pont. Minden más esetben az item értéke 0 pont.

összesen: 10 pont

12. feladat

réz- 1 pont

Bécs- 1 pont

„Bibliás őrálló fejedeleme”- 1 pont

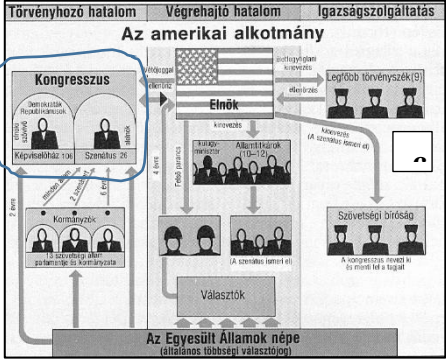
Trident- 1 pont

összesen: 4 pont

13. feladat

a) Pl.: Aránytalan, mert ugyanannyi szavazata van azoknak is, akik kevesen vannak (pl. papság), mint akik sokkal többen (3. rend). *Minden tartalmilag helyes válasz elfogadható!* - 1 pont

b) - 1 pont

c) 100 - 1 pont

d) 44%-kal - 1 pont

e) 30%-osat - 1 pont

f) *Mert külön igazgatású területek voltak vagy mert Bécsből kormányozták őket.* *Minden tartalmilag helyes válasz elfogadható!* - 1 pont

g) 1752-ben - 1 pont

összesen: 7 pont

14. feladat: Esszé

Kötelező elemek (mindegyik item 1 pont):

a) Időben elhelyezi a versenyző a témát: szerepelteti valamilyen formában **vagy** több részletben a címben található történelmi időszakot vagy szerepeltet olyan történelmi személyt (pl. Mária Terézia, II. József), mely egyértelműen a korszakhoz köthető.

b) Megszerkesztettség (a bekezdések -pl. a különböző társadalmi rétegek esetén- jelöltek).

c) Helyesírás (nincs durva helyesírási hiba, a kisebb hibák száma legfeljebb 4-5).

Forráshasználat, ismeretek, következtetések levonása, tartalmi elemek (mindegyik item 1 pont):

d) Bevezeti valamilyen módon a fogalmazását pl. leírja hogy a magyar vidéki társadalom milyen részekből állt.

e) %-os adatot közöl a nemességről.

f) Fő jellemzőt ír az arisztokratákról: pl. leggazdagabbak **vagy** legbefolyásosabbak **vagy** legnagyobb birtokokkal rendelkeznek vagy a legjelentősebb tisztségeket ők töltötték be.

g) Megnevez **legalább egy** korabeli jellemző arisztokrata családot.

h) Példát hoz kapcsolatukra a királyi udvarral: pl. Bécsben palotát vásárolnak vagy többségük uralkodópárti, vagy sokat tartózkodnak Bécsben.

i) Ír főúri barokk kastélyokról.

j) Információt közöl a nemesség **vagy** a köznemesség differenciálásáról **vagy** megjelenik írásában többféle nemesi réteg bemutatása.

k) Megjeleníti a birtokos nemesség megyei politikai szerepét.

l) Ír a legszegényebb nemesség gondolkodásmódjáról **és/vagy** életkörülményeiről: pl. reformellenesek vagy jobbágyi életkörülmények jellemzik őket.

m) Információt közöl valamilyen módon a nemesség adómentességének **vagy** az uralkodói nemesi adóztatási törekvések okairól: pl.: a nemesség katonai szerepéről, vagy a nemesség megadóztatásának tevéről vagy kudarcáról.

n) Valamilyen számszerű **vagy** viszonszerű adatot közöl a parasztág arányáról, számáról.

o) Ír a jobbágyi **vagy** a nemesi törekvésekről (pl. a röghöz kötés kérdése).

p) Ír jobbágyok szolgáltatásairól.

r) Információt közöl az úrbéri kérdéssel kapcsolatban: legalább megemlíti Mária Terézia nevét **vagy** az 1767-es dátumot.

s) Információt közöl II. József jobbágyrendeletével kapcsolatban.

t) Ír legalább 1 mondatot zárásként az osztársadalmi folyamatokról **vagy** logikusan lezárja fogalmazását.

u) Egyéb, a fentiekén kívül megadható egyéb releváns ismeret, összefüggés, stb. **vagy** a korábbi itemekben megfogalmazottak magas minőségének „jutalma”. Pl. Leírja, hogy a magyar 5%-os nemesi arány magasnak számított Európában vagy Európa nyugati részén a nemesség már adózik, a feudális viszonyok megszűntek **vagy** több plusz információt közöl egy főúri kastélyról vagy családról **vagy** a nemesség katonai szerepéről pl. Mária Terézia idején.

összesen: 20 pont

15. feladat: PPT- megoldókulcs

- 1/ **A** 1 pont
2/ **B** 1 pont
3/ **A** 1 pont
4/ **A** 1 pont
5/ **Mária Terézia** 1 pont
6/ **B** 1 pont
7/ **C** 1 pont
8/ **Erdélyi Fejedelemség** (*Erdély nem fogadható el*) 1 pont
9/ **A D E** 1 pont
10/ **Münzer Tamás** 1 pont
11/ **XIV. Lajos vagy Napkirály** (*francia király nem fogadható el*) 1 pont
12/ **B, A, D, C** 1 pont
13/ **C** 1 pont
14/ **B** 1 pont
15/ **3.** 1 pont

összesen:15 pont

Mindösszesen 131 pont